
brasnyó istván versei

IN AETERNUM

Estelente
a lehúzott redőny résein át
jól látni a tengerészeket,
ahogy tisztjeikkel együtt
elhagyják a kocsmát
az út túlsó felén,
rézsút ablakunkkal szemben
és körülállják a hatalmas
szilfát,
melyet a város keze
könyörületesen a régi helyén
hagyott vagy felejtett.
Oly nagyszerű így,
ahogy meztelen koronája
a sötétségbe kapaszkodik,
gyökeret üt
a téli éj egébe.
Akkor körötte megindul
a forró, habzó folyam,
fröcskölő sárga lé zubog
végig a matrózok mellkasán
s a hóba botló árnyak
messzire elkerülnek
a tátott szájú tiszték
sötétbe szakadó gégeit
meg a váll-lapokon
a halványan megremegő
apró csillagokat.
És ilyenkor hallanom kell,
lehetetlen nem hallanom
az asszony halk sóhajtásait,
mondhatnám: apró sikolyait

a rengeteg ördögi phallos
láttán,
s mintha tapintanám
az érdesre impregnált köpenyek
másnapos csücskét
a szembehajtott varrással,
és a csizmák
féltékeny melegét
egy távolodó délután.
De aztán elvonulnak,
énekelve szakadatlan, még
a gazda is utánuk kiált:
— Jó szelet! —
És a kormányos majd a Göncölszekér
bakján ébred,
mikorra hazafuvarozza
e kései órán
a rókázó másodtiszteteket.
Így csönd lesz
újra, egy másfajta csönd,
amikor a hold sovány feje
arccal a sárgára mocsokolt
hóba rogy.
De feléled bennem a nyár,
mikor a zöldséges kertben
a kőfalon keresztül
villódtak a fehér ruhák,
oly csipkéekkel,
akár az égalj.
És este már, ó, este,
ahogy a vetemény sorai között
lábra keltek a szürke sugarak
és szóltam: idegenek járnak
a kertben,
s egy fehér láb
a meggyfák ágai között
az égre mutatott.
A felhők felett fekete lovak
harapdálták szájukban
a vasat; és a porhanyós földön
megláttam másnap
egy csipő kidöngölt körvonalait:
megtapintottam tenyeremmel
e tárt ölü torzót —
még meleg volt,
még meleg volt,
bizonyára ez volt a legmelegebb
meleg,
egy test melege,
örökké élő melege
veteményeink között.
Így került sor arra,
hogy a kert falán
üvegszilánkokat ágyazzunk
friss malterba,
hogy ne lophassák a kertet,
ne vigyék el melegét.

De ügyes fiú, tudom azt,
könnyen talál utat,
hogy átlépjen a kardélen,
míg én itt benn
furcsa és mély szót érzek
magamban,
míg újra hullni kezd
a hó, s betemet
kőfalat, szilánkokat.
S egy napon újra majd
a torzó,
körben a porhanyós föld
és a termények illata:
s mindez melyik képtárban,
melyik éjszakában,
mely sötét zugában
az árnyékaiba roskadó világnak?

ÁSKÁLÓDÁS

Tavasza
a fekete szívbillentyűkben,
ahonnan, eltakarva szemem,
egy szűk udvarra látok:
a frissen mosott ruhák
homlokomra tapadnak.
Az ablakok mögött
néhányan még egyre
kutáskodnak —
elfeledett holmi, harisnyák,
intim fehérnemű után.
— De a reggeli az asztalon —
mondják,
s oly közel egymáshoz
a két tál,
hogy farkasszemet néznek
a korai nappal
a tej bőrének vékony üvegén.
És messze tőlem, valahol,
egy fa fehéredik át
a tetőkön,
megöszült hirtelen:
penész követi újjnyomom.
Ám a reggelben
a szemeteskannák zaja
a megafonba kérdően rikoltoz
végig a rendező pályaudvaron:
második vágány, balra,
átváltani.
A kapun túl
egy fuvarosló hajbókol
fünek-fának,
elejtett álla a szélben
lúdbőrzik, nyálazik.
S hirtelen pattogással
(benn vagy fönn?)

új rügyek fakadnak,
friss szubsztancia
és fejemben is egy virág
polipja int —
meglékelte Apollinaire.
Hogy az örökzöldek
most micsoda viszonyba kerülnek
a tavaszi salátával! és a
fű, ha kicsordul a téglák
közén! Tudod,
vénember, hiszen tudod te:
a tavalyi krizantém a víztükörben
és a törpe dália!
De a szederbokrok is őrizgetnek
valamit,
a szederbokrokra is ráakadt
ez-az tavaly óta —
mi többet
kivánhatnál rostáiktól?
A fokhagyma meg a nárcisz
akár az ikrek a hitvesi
ágyban,
a repkény meg túlhaladt már
a kritikus ponton,
meddig még,
hány lépés az ég felé
függőlegesen, egyenest?
És a szőlőkacs,
ha majd remegve kinyúlik,
vagy a tarack,
ha átdőfi irgalmatlanul
a tavalyi krumplit:
mit válaszol erre a rengeteg
hagyma, félfagyosan —
a jácint, a hollandi tulipán
és a gyöngyvirág?
Talán a diók, a diók,
majd ők mondják meg,
elásva az avar alatt;
vagy ők vonják le
a keserű tapasztalatot
a csonthéjba belefúlva?
Vagy az orgona,
a töről lemetszve
fagyosszentek napján,
vagy a fakult bársonyú
viola?
Mit szólsz, mekkora munka ez:
a giliszták meg a medveszölvök,
meg a pár csíz, cinke
és a fekete galléros balkáni
gerlék után?
Akkor a harangvirág
alkonyat felé
majd rákezdli a deres szélben
az egyhangú dödögést —
mit szólsz te mindehhez,

vén csibész?
Hogy ne beszéljünk a törpe-
fenyőkről a rács mögött,
vagy a barkázó nyirekről;
meg még a tavalyi toboz is
kész gyönyörűség;
s ahogy a vermet fölássák,
a répák és krumplik örök
töméntelensége:
hanem honnan itt ezek
a csontok,
melyeket valami hirtelen kór
oly csupaszra mart —
honnan kerül mindehhez
néhai lábszár s kéztő?

A NAGY MENETVÁGÓ

1961 au
gusztusában a születésem
napján mivel hogy
rettenetesen gyűlöltem
a kenderföldeket mert
a hereföldeket amin pár
dinárt kereshettünk
mi a Magó Misa
bandája Hegyesről
elvették tőlünk a kapcsolható
gépek már úgy állt
a dolog hogy kirúgnak
bennünket akkor elkezdtek
vizet vezetni
a disznóólakba a süket
alakok mi meg a desz
kabarakkokban
amit még a rabok építettek
büdösen
a lányoknak nem volt
hol megmosni a feneküket
ha rájuk jött a baj
épp a nemzeti tehetetlen
hajcsár Fontányi
Pál szétverte egy oszloppal
a bokámat valami
bontáson lázasan
feküdtem a pokrócok
alatt az öregem szidott
kopasz volt és napszítta
fakó
dohánybarna
amerikai ajándékingben
én meg a lányokra
próbáltam koncentrálni
sehogyan sem ment
a cipőm
tele vérrel

micsoda cuppogás ha
járok mondják
mossam ki a sebet
nincs mit mosni mondom
akárha a belem
lógna az orvos rimánkod
va belém nyom egy csomó
tetanusz injekciót
a bőröm a nyakamban
lóg
de szerencsére esők esők
amikor már
meg akartam szervezni
a sztrájkot
azt mondták
kikészítenek
baszok rá mondtam
beszélek szerbül meg nem is
félek a falusi
civilrendőrtől
kiskorú vagyok
pofa be mocskos kölyök
így az öregem
jó vicc ha egyszer ült
nem strajgoltunk
meg
maradtunk a kenderben
de engem a biztonság
okáért áttettek vizet
vezetni árkolni
a disznóólak közé
ahonnan a házakra
láttam
menyecskék
nyálaztatták a déd
öregapjukat mind
nagyon rendesek
a főcsővezető meg
igen helyes portrékat
rajzolt soha nem látott
nemi szervükről
a porba azóta
sem találkoztam senkivel
aki ilyen ügyesen
csinálta volna
hanem a műhelyben
a nagy menetvágó
majd seggre estem
hogy micsoda sablonokat
vág
és
mindezt úgy végzi
mintha vajban
forogna
tejben-vajban
és a mi pofánkra vágná
nyomait
a nagy menetvágó

hogy kérdezetlenül is
ránk ismerjen majd
a fene jó módú
átkozott lakájsereg
ahogyan a félszemű
vénenber mondta
a gerófok